

עפ 4047/24 - מדינת ישראל נ' רואד ספדי

בבית המשפט העליון

ע"פ 4047/24

לפני:

כבוד השופטת יעל וילנר
כבוד השופט יחיאל כשר
כבוד השופטת רות רונן

המערערת:
נגד

מדינת ישראל

המשיב:

רואד ספדי
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בחיפה (השופט ד' פיש), מיום 1.4.2024, ב-ת"פ
7168-08-23
כ"ג כסלו התשפ"ה (24.12.2024)

תאריך ישיבה:
בשם המערערת:
בשם המשיבים:

עו"ד משה גלעד; עו"ד יוני דדון

פסק-דין

השופט יחיאל כשר:

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ד' פיש), מיום 1.4.2024, ב-ת"פ 7168-08-23. במסגרת גזר הדין נושא הערעור, הטיל בית משפט קמא על המשיב עונש של 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, לצד ענישה נלווית, וכן הפעלת מאסר מותנה בן 10 חודשים שהוטל עליו במסגרת הליך קודם, חציו בחופף וחציו במצטבר. זאת, בגין הרשעתו, על-פי הודאתו, בעבירות היזק בחומר נפץ ובעבירות של החזקת נשק. המערערת סבורה כי העונש שהוטל על המשיב מקל עימו יתר על המידה ואינו הולם את חומרת מעשיו, ומכאן ערעורה.

רקע הדברים

1. ביום 10.3.2024 הורשע המשיב, על-פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות בנשק (החזקה) לפי סעיף 144(א) רישא ו-144(ג)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), וכן עבירת היזק בחומר נפץ לפי סעיפים 452, 454 ו-29 לחוק העונשין.

על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, המתלונן, מר דאמן אמון, מתגורר בירכא ובבעלותו רכב מסוג טויוטה "לנד קרוזר" (להלן: הרכב). עובר ליום 27.12.2022, במועד שאינו ידוע במדויק למערערת, גיבש המשיב, יחד עם אייל אסעד (להלן: אייל), תוכנית במסגרתה יטמינו מטען חבלה ברכב, ויפעילו אותו כך שייגרם נזק חמור לרכב. בהמשך לכך, ביום 27.12.2022 נסע המשיב סמוך לביתו של המתלונן, ושלח לאייל את מיקום ביתו של המתלונן. ביום 29.12.2022, בשעות הבוקר המוקדמות, הטמין המשיב מכשיר איכון על רכבו של המתלונן בכדי שיוכל לעקוב אחרי מיקומו באמצעות יישומון שהותקן על מכשיר הטלפון הנייד של המשיב. בהמשך היום, בסביבות השעה 08:46, המתין המשיב ברכבו עם אייל ואדם נוסף (להלן: האדם הנוסף) בסמוך לבית קפה בירכא, במטרה לעקוב אחר רכבו של המתלונן באמצעות מכשיר האיכון. אולם, משעברו כמה דקות ורכבו של המתלונן לא עזב את חניית הבית - עזבו השלושה את המקום בו המתינו.

ביום 8.1.2023, עובר לשעה 02:33, התכנסו המשיב, אייל, אדם בשם אמיר שוקייר (הנאשם 2 בכתב האישום המתוקן, להלן: אמיר), והאדם הנוסף, בביתו של אמיר. בסביבות השעה 02:33, יצאו המשיב ואמיר מביתו של האחרון, בעוד המשיב אוזח בידו מטען חבלה המכיל חומר נפץ המופעל על-ידי שלט רחוק. לאחר שהניח המשיב את מטען החבלה ברכב שבבעלות אמיר, נסעו הארבעה מהמקום, כך שאייל ואמיר נסעו ברכב שבו הניח המשיב את מטען החבלה; והמשיב והאדם הנוסף נסעו ברכב אחר.

בשלב מסוים במהלך הנסיעה, התפצלו שני הרכבים: הרכב בו נסעו אייל ואמיר המשיך לירכא, והרכב בו נסעו המשיב והאדם הנוסף המתין במקום אחר. בסביבות השעה 02:51 הגיעו אייל ואמיר סמוך לביתו של המתלונן, ואייל הצמיד את חומר הנפץ באמצעות מגנט לתחתית רכבו של המתלונן. מיד לאחר מכן, נסע אייל מהמקום יחד עם אמיר.

בשלב מאוחר יותר, ביום 8.1.2023, מסר המשיב לידי אייל שלט שנועד להפעיל מרחוק את מטען החבלה שהוצמד לרכבו של המתלונן. בהמשך לאמור, אייל נסע במונית בה נהג אדם בשם איהאב גאנם (הנאשם 3 בכתב האישום המתוקן, להלן: איהאב), לביתו של המתלונן, ובסביבות השעה 19:36 הגיעו השניים לבית המתלונן. השניים חלפו במונית בה ישבו ליד רכבו של המתלונן, על מנת שאייל יודא כי אין איש בתוך הרכב או בקרבתו. מספר דקות לאחר מכן, בסביבות השעה 19:39, הפעיל אייל את המטען, וגרם לפיצוץ. מיד לאחר מכן, שבו איהאב ואייל לביתו של המשיב בבית ג'אן, ואייל דיווח למשיב כי הרכב התפוצץ.

כתוצאה מהפעלת מטען החבלה שפוצץ את הרכב, הרכב הוכרז כ-"אובדן גמור" (Total Loss), והנזק

הכלכלי שנגרם נאמד בסך של 219,201 ש"ח.

2. ביום 10.3.2024 התקיים דיון במסגרתו הורשע המשיב, על בסיס הודאתו, במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. עוד באותו יום (10.3.2024), התנהל דיון במסגרתו הושמעו טיעוני הצדדים לעונש. במסגרת הדיון, טענה המערערת כי יש לקבוע את מתחם העונש בעניינו של המשיב ל-6-9 שנות מאסר, נוכח חומרתן היתירה של העבירות בהן הוא הורשע. כמו כן, נטען כי יש להתחשב בכך שהמטען הופעל לאחר תכנון מוקדם באזור מאוכלס ובסמוך לבתי מגורים, כך שהנזק שעלול היה להיגרם - היה גדול בהרבה מזה שהתממש בפועל. בנוסף, המערערת טענה כי הקביעה של מתחם העונש כך שיעמוד על 9-6 שנות מאסר, הולמת לא רק את הסיכון הטמון בפעילות כאמור, אלא גם מתיישבת עם הפסיקה הנוהגת בהקשר זה.

בתוך כך, נטען כי לעניין מיקום העונש בתוך המתחם, מחד גיסא יש ליתן משקל לעובדה כי המשיב הודה במיוחס לו בכתב האישום כשיקול לקולא; אולם מאידך גיסא, נטען כי המשיב הבין היטב את חומרת מעשיו, וביצע אותם בתקופה שהיה תלוי מעל ראשו עונש מאסר על תנאי בן 10 חודשים שהוטל עליו במסגרת הליך קודם, במסגרתו הוא הורשע בשורה של עבירות נשק (ייצור; נשיאה והובלה; החזקה וסחר), לרבות ייצור מטעני חבלה מאולתרים (ת"פ 13966-07-19; להלן: ההליך הקודם). על רקע זה, המערערת עתרה שבית המשפט יטיל על המשיב עונש "במיקום בינוני" במתחם, לצד הפעלת עונש המאסר על תנאי שהוטל על המשיב בהליך הקודם, אשר ירוצה במצטבר.

מנגד, טען המשיב כי המקרה דנן נבדל ממקרים אחרים אליהם הפנתה המערערת, בכך שמטרתו היחידה של המשיב בביצוע העבירה הייתה פגיעה ברכוש, תוך הימנעות מפגיעה בנפש, ואייל אף בדק שאין אדם ברכב בטרם הפעיל את המטען. עוד נטען כי בשונה ממקרים אחרים אליהם הפנתה המערערת, המשיב לא ייצר את מטען החבלה בעצמו, ומעשהו לא היווה חלק מסכסוך ארוך שנים.

על כן, טען המשיב כי אין לקבוע את מתחם העונש בעניינו של המשיב ברף הגבוה של עבירות הנשק, אלא לבססו על המתחמים הנקבעים לעבירות של הצתת רכב, לגביהן נפסקים מתחמים העומדים על 12-6 חודשים, ולהעמיד את מתחם הענישה בנסיבות העניין דנן, על 18-32 חודשים. אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, טען המשיב כי יש למקם את הענישה בעניינו במרכז המתחם. זאת, בין היתר, בהתחשב בנסיבותיו האישיות של המשיב ששירת כלוחם בצה"ל, שהינו אבא ואשתו מצויה בהריון מתקדם ואשר אביו חולה מאוד. לבסוף, ביקשו באי-כוחו של המשיב, ביחס להפעלת המאסר המותנה, כי יופעל חציו בחופף למאסר שייגזר בתיק דנן, וחציו במצטבר.

עוד יצוין כי במהלך דיון זה נשמע דברו של המשיב, אשר הביע צער על מעשיו וביקש סליחה ממשפחתו ובעיקר מאביו.

גזר דינו של בית משפט קמא

3. ביום 1.4.2024 גזר בית משפט קמא (השופט ד' פיש), את דינו של המשיב. במסגרת גזר דינו ציין בית משפט קמא, כי חלקו היחסי של המשיב בעבירות היה משמעותי, וכי הוא ואייל היו המבצעים הדומיננטיים של העבירות. עוד ציין בית משפט קמא כי לביצוע העבירות קדם תכנון מוקדם ודקדקני, וכי מעבר לנזק הכבד לרכוש שגרם פיצוץ המטען, הטמנתו למשך שעות רבות באזור מגורים הייתה יכולה להסתיים בנזק גדול בהרבה. בהתחשב במאפיינים אלו, העמיד בית משפט קמא את מתחם העונש בעניינו של המשיב על 20-36 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי הפסיקה לה הפנתה המערערת אינה רלוונטית, שכן היא מתייחסת למקרים בהם הייתה כוונה לפגוע בגוף, ולא רק ברכוש, כבמקרה דנן.

בקבעו את עונשו של המשיב בתוך המתחם, שקל בית משפט קמא לקולא את הודאתו, את עברו הצבאי ואת מצבו המשפחתי כמפורט לעיל; ומנגד, שקל בית משפט קמא את חזרתו על עבירות חמורות, כשיקול לחומרה.

לאחר ששקל את כל האמור, גזר בית המשפט על המשיב 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת רכוש למשך 3 שנים מיום שחרורו; הפעלת המאסר המותנה בן 10 חודשים שהוטל עליו במסגרת ההליך הקודם, באופן שחציו ירוצה בחופף וחציו במצטבר, כך שסך הכל, ירצה המשיב 35 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו; וכן פיצוי למתלונן בסך 20,000 ש"ח.

הערעור דנן

4. על גזר דינו של בית משפט קמא, הגישה המערערת את הערעור דנן, במסגרתו היא טוענת כי העונש שהוטל על המשיב חורג לקולא, במידה ניכרת, מזה שהיה על בית המשפט המחוזי להשית עליו.

לטענת המערערת, העונש שהושת על המשיב אינו הולם את חומרת העבירה העיקרית בה הורשע - היזק בחומר נפץ - עבירה שדינה חמש-עשרה שנות מאסר, המצדיקה, לגישת המערערת, קביעת רף ענישה ייחודי. לשיטת המערערת, לקביעת הרף ההולם בעבירה הנ"ל, ניתן ללמוד מפסק הדין ב-ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני (14.9.2022) (להלן: ע"פ 5602/22), בגדרו קבע בית משפט זה כי מתחם העונש ההולם לעבירה של נשיאת נשק חם, בהיעדר נסיבות מיוחדות לחומרה או לקולא, עומד על 30-42 חודשי מאסר בפועל. המערערת טוענת כי משום שהסיכון הנשקף מהעבירה של היזק בחומר נפץ גדול בהרבה מהסיכון הנשקף מעבירה של נשיאת נשק חם, יש לקבוע לעבירה זו מתחם מחמיר יותר ובאופן משמעותי. על כן, לשיטתה, המתחם שנקבע על-ידי בית משפט קמא בנסיבות דנן -

36-20 חודשי מאסר בפועל - אינו הולם את חומרת העבירות בהן הורשע המשיב.

בנוסף לאמור לעיל, המערערת טוענת כי נסיבות ביצוע העבירה דנן, אשר כללו תכנון מוקדם והטמנת מטען נפץ, אשר מופעל מרחוק באמצעות שלט, המוצמד באמצעות מגנט לחלקו התחתון של רכב ואשר מופעל על-ידי שלט רחוק, לפרק זמן ניכר, באזור מגורים, מצדיקות קביעת מתחם מחמיר.

אשר לקביעת עונשו של המשיב בתוך המתחם, המערערת טוענת כי בהקשר זה היה על בית משפט קמא ליתן משקל רב יותר להרשעתו הקודמת בעבירות דומות, ולעובדה שהמשיב ביצע את העבירות נושא הערעור דנן, בתקופת התנאי של עונש המאסר על תנאי שהוטל עליו בהרשעתו הקודמת. לשיטתה של המערערת, עובדות אלו מלמדות כי אין בעונש בן 30 החודשים שגזר בית משפט קמא על המשיב כדי להרתיע אותו במידה מספקת, ועל כן יש להחמיר בעונשו.

5. ביום 24.12.2024 התקיים בפנינו דיון בערעור. בפתח הדיון, שב בא-כוח המערערת על טיעוני המערערת, ובפרט על טענתה כי יש מקום לקבוע מתחם ענישה מחמיר יותר לעבירה של היזק בחומר נפץ.

במענה לטענות המערערת, טען המשיב כי אין מקום להתערבות בית המשפט זה בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, שכן העונש שהוטל על המשיב אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת.

עוד טען בא-כוח המשיב שלא הוכח כי נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע המשיב, הינן חמורות כפי שטענה המערערת. בתוך כך, הדגיש המשיב כי הסדר הטיעון שעל-פיו הורשע המשיב מתייחס למטען חבלה העלול לגרום נזק ולפצוץ אדם, להבדיל מלהמיתו. כמו כן, טען המשיב כי המערערת לא הוכיחה שהיה די בכמות חומר הנפץ שהייתה במטען שהטמין המשיב, כדי לגרום לפציעה חמורה.

לבסוף, טען המשיב כי יש לדחות את הערעור מטעמי עקרון האחידות בענישה, וזאת משום שהמערערת בחרה שלא לערער על גזר דינו של איהאב שנידון ל-9 חודשי מאסר בלבד. לטענתו של בא-כוח המשיב, קבלת הערעור בנסיבות אלה, בהן הוא הוגש רק כנגד המשיב, תפר את היחס ההוגן בין ענישה שנגזרה על הנאשמים לבין חלקם היחסי בעבירה.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בנימוקי הערעור, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו, הנני סבור כי דין

הערעור להתקבל, וכך אציע לחברותי כי נעשה.

7. כידוע, נקודת המוצא לדיונו היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בעונש שהוטל על-ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר מתגלה סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 7855/23 מדינת ישראל נ' אבו בכר, פסקה 12 לפסק דינו של השופט ע' גרוסקופף והאסמכתאות שם (1.12.2024); ע"פ 2883/23 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 לפסק דינו של השופט י' אלרון (21.2.2024); ע"פ 4225/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק דינה של השופטת ג' כנפי-שטייניץ (4.2.2024)).

סבורני כי המקרה דנן נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותו של בית משפט זה. זאת, משום שהעונש שגזר בית משפט קמא על המשיב, רחוק מלהלום את חומרת העבירות בהן הורשע.

8. כמתואר לעיל, בית משפט קמא קבע כי המתחם ההולם למעשיו של המשיב עומד על 20-36 חודשי מאסר בפועל. מעיון בפסיקה, עולה כי מתחם זה חורג מעט לקולא מהענישה הנוהגת ביחס לעבירות בהן הורשע המשיב (ראו, למשל: ע"פ 7172/21 דאהר נ' מדינת ישראל (31.1.2023) (להלן: עניין דאהר), שם נקבע מתחם עונש של 18-36 חודשי מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 22 חודשי מאסר, לאחר שהורשע כמבצע בצוותא של עבירת היזק בחומר נפץ, שעניינה זריקת רימון רסס אל עבר בית מגורים; ע"פ 723/19 שיינברג נ' מדינת ישראל (18.4.2019), שם נקבע מתחם עונש של 34-62 חודשי מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 46 חודשי מאסר בפועל, בגין הרשעתו בכך שהכין מטען חבלה מאולתר, הצמיד אותו לרכב והפעיל אותו מרחוק, תוך אדישות להימצאותם של בני אדם בתוך הרכב או בסמוך לו בעת ההפעלה; ע"פ 5544/13 פלוני נ' מדינת ישראל (6.1.2014), שם נקבע מתחם עונש של 18-48 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו עונש של 33 חודשי מאסר בפועל).

עם זאת, להשקפתי, יש ממש בטענת המשיבה כי המתחם הנהוג בפסיקתנו ביחס לעבירה העיקרית בה הורשע המשיב - עבירה של היזק בחומר נפץ - נמוך מהמתחם הראוי לעבירה זו, נוכח חומרתה היתרה. אבאר.

9. העבירה של היזק בחומר נפץ, הקבועה בסעיף 454 לחוק העונשין, בנויה כעבירה ה-"מולבשת" על עבירת ההיזק בזדון, המוגדרת בסעיף 452 לחוק, כך: "ההורס נכס או פוגע בו במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא אם לא נקבע עונש אחר". סעיף 454 לחוק העונשין מוסיף על סעיף 452 לחוק, ומגדיר את העבירה של היזק בחומר נפץ בזו הלשון:

"העובר עבירה כאמור בסעיף 452 על ידי חומר נפץ, דינו - מאסר חמש-עשרה שנים, והוא אם היה אדם במקום המעשה או אם ההרס או הפגיעה סיכנו חיי אדם ממש".

בין העבירה של היזק בזדון, לבין העבירה של היזק בחומר נפץ, ישנם שני הבדלים מרכזיים, המצדיקים את העובדה שלעבירה הראשונה (היזק בזדון) קבע המחוקק עונש מקסימלי של 3 שנות מאסר; בעוד שלשנייה (היזק בחומר נפץ), קבע המחוקק עונש מקסימלי של 15 שנות מאסר:

ההבדל הראשון טמון בסיפא של סעיף 454 לחוק, הקובעת כי עבירה של היזק בזדון הופכת לעבירה של היזק בחומר נפץ, בנסיבות שבהן "היה אדם במקום המעשה או אם ההרס או הפגיעה סיכנו חיי אדם ממש". מהסיפא של הסעיף הנ"ל נמצאנו למדים כי עבירת היזק בחומר נפץ משתייכת למשפחת העבירות שהערך המוגן העומד בבסיסן הוא ההגנה על חיי האדם, שלמות גופו ונפשו והשמירה על הסדר הציבורי. על חומתן היתירה של העבירות מסוג זה, עמד בית משפט זה לא פעם ולא פעמיים (ראו, מיני רבים: עניין דאהר, פסקה 44 לפסק דינו של השופט ד' מינץ; ע"פ 1059/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-11 לפסק דינו של השופט מ' מזוז (29.4.2021)).

ההבדל השני בין הגדרות העבירות הנ"ל, נעוץ במילים "חומר נפץ", המצויות הן בכותרת סעיף 454 לחוק העונשין, הן בתוכנו של סעיף זה ("העובר עבירה כאמור בסעיף 452 על ידי חומר נפץ..."). (ההדגשה הוספה - י' כ'). לא זו בלבד שבדרישה כי ההיזק יבוצע באמצעות חומר נפץ דווקא, יש כדי להפוך את העבירה הנ"ל לעבירת נשק, אלא שמדובר באחד מהנשקים המסוכנים ביותר. כך, ביחס להחזקה במטען חבלה, צוין בפסיקה כי:

"מדובר בכלי נשק התקפי ורב עוצמה שהשימוש בו יכול להביא להרג ללא הבחנה ואינו מתיישב עם מטרה אחרת כלשהי, לא כל שכן הגנה עצמית" (ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' גריפאת, פסקה 7 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (22.12.2020) (להלן: עניין גריפאת)).

ובמקום אחר צוין כי:

"אין צורך להכביר מילים על המסוכנות הרבה של חומרי נפץ ומטעני חבלה. סכנת נפשות, פשוטו כמשמעו. שומה למגר תופעה של סחר, נשיאה והובלה של נשק. אין ניתן להתפשר, ולא לנהוג בסובלנות. רחמנות יתרה על המערער ועל אחרים שכמותו, כמוה כהתאכזרות אל הציבור הרחב. מדובר בחיי אדם" (ע"פ 3491/13 טוויק נ' מדינת ישראל, פסקה 7 לפסק דינו של השופט נ' סולברג (15.11.2013) (להלן: עניין טוויק)).

הנה כי כן, העבירה של היזק בחומר נפץ היא עבירת נשק חמורה, שבביצועה יש כדי לפגוע בשלום הציבור וביטחונו וליצור פגיעה בגוף ונפש. בהתאם, סבורני כי יש לקבוע לעבירה זה מתחם ענישה ההולם את חומרתה.

10. כמתואר לעיל, בטיעוניה ציינה המערערת את ע"פ 5602/22, בו נקבע מתחם ענישה מנחה ביחס לעבירות נשיאה והובלה של נשק, העומד על 30-42 חודשי מאסר בפועל; וטענה כי מתחם הענישה ביחס לעבירת היזק בחומר נפץ, צריך להיות מחמיר מהמתחם שנקבע לעבירות נשיאה והובלה של נשק. לעמדת, יש ממש בטענתה האמורה של המערערת, וזאת, בעיקרו של דבר, משני הטעמים שלהלן:

ראשית, כמתואר לעיל, חומרי נפץ כגון מטעני חבלה או רימוני יד הינם כלי נשק, אשר נשקף מהם סיכון ייחודי ביחס לכלי נשק אחרים, נוכח העובדה שהשימוש בהם עלול להוביל לפגיעה חסרת הבחנה והוא אינו מתיישב עם מטרה אחרת, כגון הגנה עצמית. ואכן, בפסיקה בה הורשעו נאשמים בהחזקה ובהובלת נשק שהינו חומר נפץ, ניתן ביטוי לסיכון ייחודי זה בכך שהושתו על מבצעייהם עונשים מחמירים יותר מאלו שהושתו על נאשמים שהורשעו בהחזקה והובלה של נשק חם "רגיל" (ראו, למשל: עניין גריפאת; ע"פ 3541/18 נורי נ' מדינת ישראל (28.3.2019); עניין טוויק).

שנית, עבירת היזק בחומר נפץ אינה מתמצית בשימוש פסיבי בנשק כגון נשיאתו או הובלתו, אלא בשימוש אקטיבי והתקפי בו, אשר בשים לב לטיבו של הנשק, טומן בחובו סיכון משמעותי לכל מי שמצוי בקרבת המקום בו הוא מופעל. לכן, גם בנסיבות שבהן ביצוע העבירה נעשה שלא מתוך כוונה לפצוע או להרוג, אלא מתוך כוונה לפגוע ברכוש בלבד או להטיל מורא (ובלבד שהיה אדם במקום המעשה או אם ההרס או הפגיעה סיכנו חיי אדם ממש, כדרישת החוק), דומה יותר הדבר לשימוש בנשק, מאשר לנשיאת והובלתו.

11. על רקע האמור לעיל, סבורני שמתחם העונש הראוי לעבירת היזק בחומר נפץ, צריך להיות מחמיר ממתחם העונש ביחס לעבירות החזקה והובלת נשק. עם זאת, להשקפתי, מתחם העונש לו עתרה המערערת בפני בית משפט קמא, 6-9 שנות מאסר בפועל, הינו מחמיר יתר על המידה לנסיבות בהן מדובר בכוונה לפגוע ברכוש בלבד או להטיל מורא. מהו, אם כן, מתחם העונש הראוי לעבירה בה עסקינן? לנוכח אופייה של עבירה זו, כמתואר לעיל, סבורני כי ניתן ללמוד מהענישה הנוגעת ביחס לנאשמים שהורשעו בירי בנשק שלא במטרה לפצוע או להרוג, אשר דומה כי מתחם העונש הנוהג ביחס למקרים אלו, עומד על 36-70 חודשי מאסר בפועל (ראו, למשל: ע"פ 5832/24 מיזערו נ' מדינת ישראל (6.3.2025), שם נקבע מתחם עונש של 4-7 שנות מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 62 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 1817/24 גבן נ' מדינת ישראל (15.1.2025), שם נקבע מתחם עונש של 40-60 חודשי מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 40 חודשי מאסר בפועל;

ע"פ 502/24 עודה נ' מדינת ישראל (4.11.2024), שם נקבע מתחם עונש של 36-66 חודשי מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 40 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל (24.3.2021), שם נקבע מתחם עונש של 30-60 חודשי מאסר בפועל, ונגזר על המערער עונש של 50 חודשי מאסר בפועל).

עם זאת, בשים לב לאופיו המסוכן של חומר הנפץ, שהשימוש בו עלול לגרום להרג ולפציעה חסרי הבחנה, סבורני כי יש לקבוע ביחס לעבירה של היזק בחומר נפץ, בנסיבות בהן מדובר בכוונה לפגוע ברכוש בלבד או להטיל מורא, מתחם עונש מחמיר במקצת מזה הנוהג ביחס להרשעה בירי שלא במטרה לפצוע או להרוג. על כן, אציע לחברותי, כי מתחם העונש בגין עבירת ההיזק בחומר נפץ, ככלל אצבע, יעמוד על 48-72 חודשי מאסר בפועל. סבורני כי בקביעה זו, יהיה כדי להנחות את הערכאות הדיוניות, ולוודא כי העונשים המוטלים על מבצעי העבירה של היזק בחומר נפץ, הולמים את חומרתה של עבירה זו. יפים לכך דברי השופט י' אלרון, אשר ציין כי:

"לעיתים מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ועל בית המשפט להורות על החמרה בענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים המוגנים אשר ביסודה, ובכך לבלום את נפיצותן של עבירות מסוימות ההופכות ל'מכת מדינה', ולתת ביטוי לחומרה שיש לייחס לה" (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, פסקה 15 לפסק דינו של השופט י' אלרון (5.11.2019)).

12. מהאמור לעיל עולה בבירור שלשית, מתחם העונש שנקבע בענייננו של המשיב, מקל יתר על המידה. כמו כן, גם ביחס לקביעת עונשו של המשיב בתוך המתחם, סבורני כי הקל בית משפט קמא עם המשיב מעבר למידה. אכן, העובדה שהמשיב הודה בעבירות שיוחסו לו ובכך חסך את הצורך בניהול הליך בירור עובדתי בנושא, כמו גם מצבו המשפחתי כמתואר לעיל, הינם שיקולים לקולא, שבדין נשקלו על-ידי בית משפט קמא. עם זאת, סבורני כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספק לשני שיקולים מרכזיים המצדיקים החמרה בעונשו של המשיב:

ראשית, ניתן ללמוד על הצורך בהשתת עונש מאסר חמור וממושך על המשיב מכך ששנתיים בלבד לאחר שחרורו מעונש מאסר שריצה בגין הרשעתו בהליך הקודם, בחר לבצע עבירה נוספת, באופן המעיד כי לא היה במאסרו הקודם כדי להרתיעו.

שנית, יוזכר כי בגין הרשעתו בהליך הקודם, הוטלו על המשיב 32 חודשי מאסר בפועל. אף על פי כן, לא זו בלבד שהמשיב שב וביצע עבירת נשק, אלא גם שהעבירה בענייננו - הצמדת מטען חבלה לרכב החונה בשכנות מגורים באמצעות מגנט, והפעלתו מרחוק באמצעות שלט - היא חמורה יותר מהעבירה בגינה הורשע בהרשעתו הקודמת, כמתואר לעיל. ממכלול הנסיבות האמורות, לא ניתן להסיק כי יש להשית על המשיב דווקא עונש מקל יותר מזה שהוטל עליו בהרשעתו הקודמת.

על רקע האמור, סבורני כי היה על בית משפט קמא לקבוע את עונשו של המשיב בחלקו הבינוני-עליון של המתחם.

13. לבסוף, אבקש להתייחס לטענת המשיב לפיה יש לדחות את הערעור, משום שהמערערת לא ערערה על העונש שהושת על איהאב, שדינו נגזר ל-9 חודשי מאסר. זאת, שכן בנסיבות האלה, יהיה בקבלת הערעור המערערת משום פגיעה בעיקרון אחידות הענישה.

אכן, על-פי עיקרון האחידות בענישה, ראוי כי על שותפים לאותה עבירה ייגזרו עונשים המשקפים את חלקם בעבירה (עפ"ג 21154-10-24 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 14 לפסק דיני (29.1.2025)). עם זאת, בענייננו, חלקו של המשיב בביצוע העבירה מרכזי בהרבה מחלקו של איהאב. למשיב היה תפקיד דומיננטי בתכנון העבירה, ההכנה לה, והוצאתה לפועל. חרף כל אלה, ועל אף הרשעתו הקודמת, נגזר דינו לעונש מקל בצורה משמעותית מהעונש שראוי היה להשית עליו. על כן, אני סבור כי אף אם לא יוגש ערעור על גזר הדין בעניינו של איהאב, לא יהיה בכך כדי לפגוע בעיקרון אחידות הענישה. בנוסף, שיקול האחידות בענישה הינו אחד השיקולים שעל בית המשפט להתחשב בהם בבוא לגזור את הדין, ולא השיקול היחידי (ראו, למשל: ע"פ 1932/24 קיברה נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לפסק דינו של השופט י' אלרון (26.1.2025)).

14. סיכומי של דבר: על יסוד הנימוקים המפורטים לעיל, אילו היינו יושבים כערכאה ראשונה בעניינו של המשיב, הייתי סבור כי להשית על המשיב עונש המצוי בחלקו הבינוני-עליון של המתחם עליו עמדתי לעיל. עם זאת, כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין כאשר היא מחמירה בעונשו של נאשם (ע"פ 5170/23 קובס נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק דינו של השופט ח' כבוב (22.10.2023); ע"פ 2207/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 לפסק דינו של השופט י' אלרון (20.6.2019); ע"פ 6928/17 מדינת ישראל נ' אסרף, פסקה 39 לפסק דינו של השופט י' עמית (16.8.2018)). כמו כן, כמתואר לעיל, בטיעוניה בפני בית המשפט המחוזי, המערערת עתרה להטיל על המשיב עונש בחלקו הבינוני של המתחם, ולא בחלקו העליון.

על רקע זה, ומתוך התחשבות בכך שבמקרה דנן נקבעת ההחמרה במתחם הענישה לראשונה במסגרת הערעור דנן, אציע לחברותי לקבל את ערעור המערערת, ולהעמיד את עונשו של המשיב על 48 חודשי מאסר בפועל, וכי עונש המאסר על תנאי בן 10 החודשים שהושת על המשיב במסגרת הרשעתו הקודמת בהליך הקודם ירוצה חציו בחופף וחציו במצטבר כפי שקבע בית משפט קמא, כך שהמשיב ירצה 53 חודשי מאסר בפועל באופן כולל. עוד אציע לחברותי כי יתר רכיבי הענישה שנקבעו על-ידי בית משפט קמא, יוותרו על כנם.

**יחיאל כשר
שופט**

השופטת יעל וילנר:

אני מסכימה.

**יעל וילנר
שופטת**

השופטת רות רונן:

אני מסכימה.

**רות רונן
שופטת**

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' כשר.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשפ"ה (22 אפריל 2025).

רות רונן
שופטת

יחיאל כשר
שופט

יעל וילנר
שופטת